

40. Poslovía v Kanaáne

IV. Mojž. 13. 13.

Izraelci za celý rok zotrvali pod vrchom Sinaj. Odtiaľ putovali na púšť Páran. Z Páran poslal Mojžiš dvanásť poslov do Kanaanskej krajiny, aby zistili, aká je to krajina a zvedeli, aké národy ju obývajú. Medzi poslami boli aj Józua a Kaleb. Poslovia prešli cez celú krajinu. V údolí Eškol odrezali ratoľesť s hroznom. Strapce hrozna boli také ťažké, že ich museli niesť na sochore dvaja mužovia. Nabrali aj granátových jablk a fig.

Po štyridsiatich dňoch vrátili sa poslovia z prieskumu a podobne porozprávali, čo videli. „Prišli sme do krajiny, ktorá ovplyvňuje mliekom a medom,“ hovorili, „a toto je z jej ovocia. Ale ľud, čo tam býva, je silný. Býva v mestách, ktoré sú ohradené múrami. Krajina je to úrodná, ale obyvatelia sú silnejší, ako sme my. My sa nedostaneme do tejto krajiny, lebo nás tamojšie národy premožu a pobijú.“

Keď to ľud počul, začal sa búriť. Reptal proti Mojžišovi: „Prečo si nás vyviedol z Egypta? Teraz zahynieme všetci aj s deťmi. Zvolíme si iných vodcov a vrátíme sa do Egypta.“

Ale dvaja z vyslaných poslov, Józua a Kaleb začali ľud krotiť a prehovárať: „Kanaanská krajina je úrodná. Nebojte sa! Ak bude Hospodin s nami, nič zlého sa nám nestane. Nebúrite sa proti Hospodinu, ale Mu dôverujte!“ Ľud viac veril desiatim poslom a týchto dvoch chcel ukameňovať.

Hospodin sa veľmi rozhneval na ľud a Mojžišovi oznámil: „Tak mnoho milosrdenstva som preukázal tomuto ľudu a neverí mi. Stane sa tak, ako pochybovači hovoria: Nevojdu do Kanaanskej krajiny. Všetci, ktorí sa búrili, zomrú na púšti. Len ich deti dovediem do zaslúbenej krajiny a s nimi Józua a Kaleb. Pre vašu nedôveru budete sa ešte za štyridsať rokov túlať po púšti, kým nepomrú všetci, ktorí pochybovali o mojich zaslúbeniach.“

Poslovia, ktorí svojimi zprávami podlomili dôveru ľudu v žitého Boha, jedného dňa náhle zomreli. Keď to videli, mnohí hovorili: „Previnili sme sa voči Hospodinu. Pôjdeme do Kanaanskej krajiny.“

Poučenie: Kedykoľvek Izraelci prestali dôverovať Hospodinu, ľakali sa ťažkosť, ktoré boli pred nimi. Ale Hospodin nanno dáva odvahu k prekonaniu ťažkosť všetkým, ktorí dúfajú v Neho.

I. Kor. 15, 33: Nedajte sa klamať! Zlé reči kazia dobré mravy.
Rím. 8, 31: Keď Boh pri nás, kto proti nám?

Pieseň:

Já v Boha milého Doufám dne každého,
On mne muž retovati, V úzkostech spomáhati,
Nestěstí mé změnití A rukou svou brániti.

Zpěv. 590. Tran. 566.

41. Kórachova vzbura

IV. Mojž. 16.

Proti Mojžišovi a Aronovi sa vzbúрили Kórach, Dátan a Abiram aj s dvestopäťdesiatimi poprednými ľuďmi. Mojžiša a Árona obviňovali, že sa povyšujú nad ostatných, sami o všetkom rozhodujú a vedú ľud do záhuby.

Mojžiš verejne obvinil Kórach a jeho skupinu: „Prečo búrite ľud vy, synovia z pokolenia Lévi? Boh vás oddelil k chrámovej službe a vy sa vzpierate Božej vôli? Zajtra sa všetci postavíte pred Hospodinom s kadidelnicami a On ukáže, koho si vyvolil.“

Na druhý deň Kórach prišiel s množstvom svojich prívržencov. Postavili sa pred stánok zmluvy. Vtedy Hospodin riekol Mojžišovi a Aronovi: „Odstúpte z prostriedku toho množstva, nech ich v okamihu vyhladím.“

Mojžiš a Áron prosili Hospodina: „Bože silný! Jeden človek sa prehrešil. Či sa budeš hnevať na všetko množstvo?“

Hospodin odpovedal: „Odstúpte od príbytkov Kórach, Dátana a Abirama!“ Mojžiš žiadal všetkých, ktorí dôverujú Hospodinu, aby odstúpili od Kórach a jeho spoločníkov. Keď sa tak stalo, rozostúpila sa zem a priepasť pohltila Kórach, Dátana a Abirama aj ich dvestopäťdesiat spoločníkov.

Poučenie: Hospodin je Bohom milostivým. Ale zatvrdilých hriešnikov tresce. Potrestanie Kórach a spoločníkov za vzburu proti Hospodinu slúžilo na výstrahu ostatným. Pán Boh aj trestom vychováva.

42. Posledný rok na púšti

IV. Mojž. 20—21.

Počiatkom štyridsiateho roku od odchodu z Egypta Izraelci prišli na púšť Cin. Tam zomrela Mojžišova sestra Mária.

Na púšti nebolo vody. Ľudia sa znova búrili proti Mojžišovi

a vyčítali mu, že ich vyviedol z Egypta. Mojžiš a Áron pred stánkom zmluvy prosili Hospodina, aby prispel svojou pomocou.

Hospodin nariadil Mojžišovi, aby prehovoril k blízkej skale a skala vydá vodu. Mojžiš udel dvakrát svojou palicou na skalu. Zo skaly prýtila voda. Ale Hospodin povedal Mojžišovi: „Preto, že ste pochybovali o mojich slovách, ani ty, ani Áron nevojdete do zaslúbenej zeme.“

Izraelci chceli prejsť cez krajinu Edomcov. Edomci ich nepustili, preto sa vrátili naspäť a prišli pod vrch Hor. Pán Boh hovoril k Mojžišovi: „Pojmi Árona, vyveď ho na vrch Hor, tam umrie.“ Vystúpil teda Mojžiš s Áronom na vrch Hor. Áron tam zomrel. Mojžiš ho pochoval. Ľud za tridsať dní smútil za Áronom.

Po dlhom puťovaní a premáhaní nedostatku na nevládných púšťach Izraelci boli unavení a vyčerpaní. Znova a znova reptali proti Bohu a Mojžišovi: „Prečo ste nás vyviedli od masných hribov v Egypte? Nato, aby sme zahynuli na púšti? Tu niet vody, ani chleba a manna sa nám už zošklivila.“

Vtedy poslal Hospodin na ľud ohnivú hady, aby ich potrestal. Každý, koho ohnivý had uhryzol, v bolestiach zomrel.

Izraelci hovorili Mojžišovi: „Zhrešili sme, keď sme reptali proti Hospodinovi a tebe. Pros Pána Boha, aby nás zbavil ohnivých hadov.“

Mojžiš sa modlil za ľud. Hospodin mu nariadil: „Zhotov veľkého medeneho hada a vyzdvihni ho na vysoký podstavec. Koho ohnivý hady pohryzú, nech sa podíva na vyvýšeného hada, bude živý a zdravý.“

Mojžiš vykonal, ako mu Pán Boh nariadil. Vyvýšil hada a oznámil ľudu, čo má činiť. Tak sa stalo, že každý, koho had uhryzol, pri pohľade na vyvýšeného medeneho hada ozdravel.

Poučenie: Vyvýšený medený had ako záchranca hadmi postípaných Izraelcov je predobrazom Ježiša Krista na kríži. Ako hadmi postípaných ľudí Pán Boh uzdravil, tak odpustí hriechy všetkým, ktorí veria, že Ježiš Kristus svojím nevinným umučením a smrťou na kríži nás vykúpil z moci hriechu a diabla.

Ján 3, 14: A ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený aj syn človeka, aby nezahynul, kto verí v Neho, ale mal večný život.

Pieseň:

Tam na kríži na Golgate,

Tam je naša útecha,

Tam len duša naša rada

v každej biede pospiecha.

Lebo Kristus náš Spasiteľ,

Tak nás vrelo miloval.

Seba zmaril, ponižil sa,

Svätý život za nás dal.

Príd. 17.

43. Balák a Bileám

IV. Mojž. 22.

Keď Izraelci dochádzali k hraniciam zaslúbenej krajiny Kanaanskej, prišlo im bojovať s domorodým obyvateľstvom. Moabský kráľ Balák sa naľakal a poslal poslov k mužovi prorokovi Bileámovi s odkazom, aby prišiel zlorečiť Izraelcom. Hospodin sa zjavil Bileámovi a napomenul ho, aby Izraelcom nezlorečil.

Bileám prišiel ku kráľovi Balákovi, ale povedal: „Prečo by som zlorečil ľuďom, ktorých Boh požehnáva a preklína tých, ktorých Pán Boh nepreklma? Boh mi prikazuje, aby som im dobrorečil.“ A požehnal ľud izraelský.

Kráľ sa rozhnal a poslal Bileáma domov. Prv, než sa Bileám

vrátil domov, prorokoval o príchode Kristovom: „Uvidím Ho, ale nie teraz, pohliadnem na Neho, ale nie zblízka; vyjde hviezda z Jákoba a povstane berla z Izraela.“

44. Lúčenie Mojžišovo a jeho smrť

IV. Mojž. 32—34, V. Mojž. 32—34.

Na hraniciach Kanaanskej krajiny Mojžiš prosil Hospodina: „Prosím, Hospodine, dovoľ mi vojsť do Kanaanskej krajiny!“ Hospodin odpovedal: „Do Kananu nevojdeš, ale vyjdi na horu Nebo. Odtiaľ uvidíš zaslúbenú zem.“

Mojžiš cítil, že sa jeho život schýľuje ku koncu. Zvolal všetkých Izraelcov, ešte raz im predložil Boží zákon a riekol: „Hľadte, aby ste robili tak, ako vám prikázal Hospodin. Hospodin, Boh náš, je len jeden. Milujte Boha z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a zo všetkých svojich síl a stále myslíte na Neho!“

Ak budete poslúchať hlas Boží, príde na vás Jeho požehnanie. Požehnaní budete v meste, požehnaní na poli, požehnaní pri vychádzaní, požehnaní pri vchádzaní.

Ale ak nebudete poslúchať hlas Hospodinov, príde všetko zlorenstvo na vás. Zlorečení budete v meste, zlorečení na poli, zlorečení pri vchádzaní, zlorečení pri vychádzaní. Biť vás bude Hospodin a stíhať, až vás skazí.

Ajhľa, predložil som Vám život i smrť, požehnanie i zlorečenie. Potom oznámil ľudu, že podľa Božej vôle jeho nástupcom bude Józue.

Nato požehnal Mojžiš Izraelcov, odobral sa na vrch Nebo a tam aj umrel. Pochoval ho sám Hospodin. Národ ho oplakával za tridsať dní.

P o u č e n i e: Mojžiš bol vyvoleným mužom Božím. Patrí medzi najvýznamnejšie biblické osobnosti. Ľudu izraelskému priniesol Boží zákon — Desatoro Božích prikázaní — a v mene Hospodinom ustanovil mnohé svetské a náboženské zákony, najmä o modlitbe, pôste, obetiach, o sľuboch a očisťovaní.

Na púšti postavil stánok Boží. Spočiatku to bol len stan, ale potom ho tak vystrojil, že bol vzorom aj pre slávny jeruzalemský chrám.

Ustanovil sviatky, ktoré svätieval aj Pán Ježiš Kristus.

Izaiáš 40, 31: **Ti, jenz očekávajú na Hospodina, nabývajú nové sily; vznášejú sa peřím jako orlice; bežia, avšak neumdlievajú; chodí a neustávajú.**

Dan. 12, 3: Ti, kteříž jiné vyučují, stkvíjí se budou jako blesk oblohy; a kteříž k spravedlnosti přivozují mnohé, jako hvězdy na věčné věky.

Pieseň:

Velmi miluji Tě, Pane, Nerač zapomínat na mně

Z milosti a dobroty své.

Všelíká světa ozdoba, Nebeská zemská způsobá

Nic nejsou proti slávě Tvé.

Protož já na tom dosti mám, Když Tě Pána při sobě mám,

Nejmilejší Spasiteli, Všeho zlého zbaviteli;

O Ježíši, Dejž radosti Bez žalosti

Dojítí, kdež všeho dosti.

Zpěv. 814, Tran. 970.

45. Józua

Józua 1, 21.

Po Mojžišovej smrti Hospodin hovoril Józuiovi: „Mój verný služobník zomrel. Teba ustanovujem na jeho miesto. Preved všetok ľud cez Jordán, do krajiny, ktorú som zaslúbil Izraelovi. Ako som bol s Mojžišom, budem aj s Tebou. Len sa správa v celom živote podľa zákona, ktorý som dal Mojžišovi a ľudu. Posilni sa a konaj zmužile! Neboj sa, s Tebou som Ja, Hospodin, Tvoj Boh.“

Józua prikázal správcom ľudu: „Prejdite cez celý tábor a rozkážte ľudu: Pripravte si potravu, lebo prejdete cez Jordán, aby ste vošli a opanovali Kanaanskú krajinu, ktorú nám dáva Pán Boh.“

Izraelci sa pohli k Jordánu. Vpredu išli kňazi so stánkom zmluvy. Keď vošli do vody, zastavil sa prúd rieky, takže všetok ľud prešiel po suchom riečišti. Keď prešli, voda tiekla v rieke ako prv. Po vstupe na pôdu Kanaanskej krajiny izraelský ľud slávil veľkonočné sviatky na pamiatku odchodu z Egypta.

Na druhej strane rieky ležalo mesto Jericho. Józua vyslal poslov, aby zistili, ako je mesto opevnené. Poslovia vošli do príbytku ženy, ktorá sa menovala Rachab, aby si odpočinuli. O ich pobyte sa dozvedel kráľ Jericha a začal po nich pátrať. Rachab ich ukryla na streche domu, lebo verila, že Pán Boh dal túto krajinu Izraelcom. Potom ich na povraze spustila za hradby mesta, lebo jej dom stál celkom vedľa mestských múrov. Poslovia jej slúbili, že keď Izraelci zaujmú mesto, preukážu milosrdenstvo jej a celej rodine.

Hospodin chcel dokázať, že zo svojej vôle dáva Kanaanskú krajinu Izraelcom. Povedal Józuiovi: „Jericho dám do vašich rúk.“

Všetci izraelskí bojovníci nech obchádzajú mesto raz cez deň za šesť dní, ale siedmeho dňa nech ho obídu sedemkrát. Kňazi ponese truhlu zmluvy, budú trúbiť a ľud bude kričať. Múry mesta sa zrutia a vy vojdete do Jericha.“ Tak sa stalo. Dobyté mesto spálili.

Keď to videli a počuli obyvatelia Kanaanskej krajiny, veľmi sa naľakali. Pochopili, že Izraelcom pomáha neznáma vyššia moc. Mnohí videli, že je márný každý odpor a že táto krajina bude patriť Izraelcom.

46. Achanova krádež

Medzi Izraelcami bol muž menom Achan. Keď Izraelci dobyli Jericho, Józua vyhlásil všetky veci za prekliate. Nikto si z nich nesmel nič vziať. Ale Achan si privlastnil pekný plášť, 200 šekilov striebra a jeden zlatý prút. Ukradnuté veci skryl vo svojom stánku. Keď sa to Józua dozvedel, poslal poslov do Achanovho stanu. Naši ukryté veci, vzali ich a pojali aj Achana. Józua hovoril Achanovi: „Prečo si nás zarmútil? Nech aj teba zarmúti Hospodín.“ Židia ho ukameňovali, spálili a na jeho popol nahádzali hromadu kameňov.

S i e d m e B o ž i e p r i k á z a n i e: Nepokradneš! To znamená: Máme sa Pána Boha báť a Ho milovať, aby sme nebrali peniaze alebo majetok svojmu blížnemu, ani si ho neprivlastňovali falošným kupovaním alebo predávaním, ale aby sme mu pomáhali zveľadiť majetok a živobytie.

47. Rozdelenie krajiny

Józua 9 — 24.

Zaujatie Kanaánu trvalo dlho a neobišlo sa bez bojov, lebo pôvodní obyvatelia krajiny sa húževnate bránili proti Izraelcom. Neubránili sa, lebo to bola Božia vôľa, aby sa táto krajina dostala Izraelcom. Ako oslobodzovali krajinu, Józua ju postupne prideloval jednotlivým pokoleniam.

Pokoleniu Lévi územie nepridelil, lebo ako kňazi mali sa živiť z obetí.

Tak Hospodín splnil všetko, čo sľúbil ľudu izraelskému.

48. Lúčenie a smrť Józua

Józ. 24.

Józua zachovával Božie prikázania a od zákona Božieho sa neodchyľoval.

Keď ostarel, zhromaždil izraelský ľud a hovoril: „Toto hovorí Hospodín: Za riekou Eufrátom bývali vaši otcovia za starodávna, a to otec Abrahámov a Náchorov, a slúžili cudzím bohom. Vyviadol som Abraháma z druhej strany rieky a priviedol do Kanaanskej krajiny. Požehnal som mu syna Izáka. Izákovi som požehnal Ezaua a Jáкова. Jákob so svojimi deťmi sa vystahoval do Egypta. Poslal som Mojžiša a Arona, aby vyviedli Izraelských z otroctva na slobodu. Previedol som ľud cez Červené more. Nechal som vás za dlhý čas bývať na púšti. Pomohol som vám zaujať Kanaanskú krajinu. Daroval som vám túto zem, aby ste na nej pracovali, vystavili obydlia v mestách a na dedinách, pestovali obilie, založili vinice a olivové háje. Bojíte sa Hospodina, slúžite mu verne a spravodlivo. Ak sa vám nelúbi slúžiť Hospodinu, vyvolte si bohov, ktorým slúžili vaši dávni predkovia, alebo bohov Amorejských.“ Napokon Józua povedal: „Ja a dom môj slúžiť budeme Hospodinu!“

Izraelci odpovedali: „Verní zostaneme Bohu. Hospodín je naším Bohom a my Mu budeme slúžiť!“

Józua, verný služobník Boží, zomrel vo veku stodesať rokov. Pochovali ho na vrchu Efrajim. Jozefove kosti, ktoré priniesli z Egypta, Izraelci pochovali v Sicheme.

P o u č e n i e: Kanaanská krajina, Kanaán, je nížina pri rieke Jordán. Je to územie, ktoré dnes nazývame Palestínou.

V Kanaanskej krajine bolo veľa pastvín pre dobytok a dobre sa tu daril aj chov včiel. Preto sa o tejto krajine hovorilo, že oplýva mliekom a medom.

Izaiáš 54, 10: A byť se i hory pohybovaly a pahrbkové ustupovali, mi- losrdenství mé však od Tebe neodstoupí a smlouva pokoje mého, se nepohne, praví slitovněk tvůj, Hospodín.

Jozue 24, 15: Ja a dom můj slúžít budeme Hospodínu!

Pieseň:

Bože, Ty znáš vše cesty Našeho života,
Ráčiž nás po nich vésti Tvá Božská dobrota,
By jsme tak kráčeli, Jako Tvé prikázání
A naše povolání, Kráčeti nám velí.
(Nápev: S Bohem já chci začítí).

Zpěv. 375.

ale keď zostarneš, vystrieš ruky a iný ťa opáše a povedie, kam nechceš.“ To povedal, aby označil, akou smrťou oslávi Boha.

Keď to povedal, riekol mu: „Nasleduj ma!“
Obrátiac sa, videl Peter za sebou ist učeníka, ktorého Ježiš miloval (Jána) a ktorý pri večeri skláňal sa Mu na hrud' a povedal Mu: „Pane, kto je Tvoj zradca?“ Keď ho Peter videl, riekol Ježišovi: „Pane, čo bude s týmto?“ Odpovedal mu Ježiš: „Ak ho chcem ponechať, dokiaľ nepridem, čo ťa do toho? Ty ma nasleduj!“

I rozchýrilo sa medzi bratmi, že ten učeník neumrie. Ježiš mu však nepovedal, že neumrie, ale: „Ak ho chcem ponechať, dokiaľ nepridem, čo ťa do toho?“

Poučenie: Peter trikrát zaprel Pána Ježiša. Teraz na Pánovu otázku trikrát vyznal svoju lásku k Nemu.

122. Rozoslanie učeníkov

Mat. 28, 16–20, Marek 16, 16.

Potom jedenásti učeníci šli do Galiley na vrch, kam im bol rozkázal Ježiš. Keď Ho uzreli, poklonili sa Mu; niektorí však pochybovali. Ježiš pristúpil k nim a povedal im:

„Daná je mi všetka moc na nebi a na zemi. Choďte teda, čiňte mi učeníkmi všetky národy, krstiac ich v meno Otca, i Syna, i Ducha Svätého a učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal. Kto uverí a pokrstí sa, bude spasený, ale kto neuverí, bude odsúdený. Ajhľa, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta.“ Amen.

Poučenie: Pán Ježiš Kristus pred vstúpením na nebesá ustanovil krst svätý.

Pri krste sa nám pod spôsobom vody, spojenej so slovom Božím, podáva odpustenie hriechov, spasenie a život večný.

Pán Ježiš ustanovil sviatosť krstu pre všetkých ľudí. Preto treba krstíť aj malé detky.

123. Vstúpenie

Skutky ap. 1, 3–13.

Keď Ježišovi učeníci boli spolu, prikázal im, aby neodchádzali z Jeruzalema, ale aby čakavali zaslúbenie Otcovo — „o ktorom (tak im riekol), počuli ste odo mňa, (totiž) že Ján krstíť vodou, ale vy o niekoľko dní budete pokrstení Duchom Svätým.“

A oni spýtali sa Ho: „Pane, či v tomto čase obnovíš kráľovstvo pre Izrael?“

Odpovedal im: „Nie je vašou vecou znaf časy a prírodné chvíle, ktoré určil Otec svojou mocou, ale prijmite moc Ducha Svätého, ktorý zostúpi na vás a budete mi svedkami aj v Jeruzaleme, aj po celom Judsku, aj v Samárii a až do posledných končín zeme.“

Len čo to povedal, vzniesol sa im pred očami do výšin a oblak vzal im Ho spered očí.

Ako tak uprene hľadeli do neba, keď odchádzal, ajhľa, dvaja mužovia v bielom rúchu postavili sa vedľa nich, hovoriac: „Mužovia galilejskí, čo stojíte a hľadíte do neba? Tento Ježiš, ktorý vám bol vzatý do neba, príde zase tak, ako ste Ho videli odchádzať, do neba.“

Poučenie: Pán Ježiš vstúpil na nebesá, odišiel k svojmu Otcovi. Nebesá chápeme duchovne; nebo nie je miesto v priestore

a vesmíre. Nebo je tam, kde je Boh. Byť v nebi znamená byť s Bohom.

Kolos. 3, 1-2: Keď ste teda povstali s Kristom, hľadajte to, čo je hore, kde Kristus sedí na pravici Božej. Myslite na to, čo je hore a nie na to, čo je na zemi.

Pieseň:

Aj, Pán kraluje, Božskou čest máje,

Kterýž na križi Trápen byl tíži

Mnohých bolestí, Hřůzou neřestí,

Jíž sedí při Otci, Na Jeho pravici.

Zpěv. 193. Tran. 289.

124. Po vstúpení

Sk. ap. 1, 12-26.

Po Pánovom vstúpení vrátili sa učeníci do Jeruzalema z vrchu Olivového, ktorý je blízko Jeruzalema, vzdialený od neho na cestu sobotného dňa (asi 1 km).

Keď ta prišli, vstúpili Peter, Ján, Jakub, Ondrej, Tomáš, Bartolomej, Matúš, Jakub Alfeov, horlivec Šimon a Júda Jakubov do vrchnej dvorany, kde občas bývali. Tí všetci jednomyselne zostávali na modlitbe spolu so ženami a s Máriou, matkou Ježišovou a s Jeho bratmi.

V tie dni povstal Peter v kruhu bratov — bol tam aj zástup, asi stodvadsať ľudí — a prehovoril: „Mužovia, bratia, muselo sa naplniť Písmo, ako predpovedal Duch Svätý ústami Dávidovými o Judášovi, ktorý sa stal vodcom tých, čo zlapali Ježiša. Lebo patrili do nášho počtu a mal podiel na tejto službe. Ten si kúpil pole za mzdu nepravosti, zručil sa dolu hlavou a tak skončil.

V knihe Žalmov je napísané: „Nech mu spustne príbytok, nech ničto, kto by v ňom býval. Jeho úrad nech prevezme iný.“ (Z. 69, 26; 109, 8.)

Preto je potrebné, aby z mužov, ktorí boli s nami za celý čas, dokiaľ Pán Ježiš chodil medzi nami, počnúc od Jánovho krstu a do dňa, keď vzatý bol spomedzi nás do neba, stal sa niektorý spolu s nami svedkom Jeho vzkriesenia.“

Postavili teda dvoch: Jozefa, ktorý sa menoval Barsabáš a mal prímene Spravodlivý a Mateja.

Po modlitbe obom dali losy. Los padol na Mateja a pripojili ho k jedenástim apoštolom.

VI. KREŠŤANSKÁ CIRKEV

125. Zoslanie Ducha Svätého

Sk. ap. 2, 1-36.

Keď prišiel deň Letníc, päťdesiaty deň po vzkriesení Pána, boli všetci spolu na jednom mieste. Tu zrazu povstal zvuk z neba, ako keď sa prudký vietor valí a naplnil celý dom, v ktorom sedeli. I ukázali sa im rozdelené jazyky, ako by z ohňa, usadili sa na každého z nich a Duch Svätý naplnil všetkých, takže začali hovoriť inými a inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.

A boli vtedy v Jeruzaleme Židia, zbožní mužovia, zo všetkých národov pod nebom. A ako povstal ten zvuk, zbehlo sa mnoho ľudí a žasli, že počuli apoštolov hovoriť, každý vo svojej reči. I užasli všetci a divili sa, hovoriac medzi sebou: „Či, hľa, všetci títo, ktorí hovoria, nie sú Galilejci? Ako ich teda počujeme hovoriť každý vo svojej reči, v ktorej sme sa narodili? Partovia, Médovia, Elamítí a obyvatelia Mezopotámie, Juďska, Kapadócie, Pontu, Azie, Pamfílie, Egypta a krajov Lýbie pri Cyréne, prechodne bývajúcí Rimania, Židia a prozelyti (ktorí prestúpili z pohanov k židovstvu), Kréťania a Arabi — všetci ich počujeme vo svojich rečiach hovoriť veľké veci Božie? A všetci žasli a bezradne sa spýtovali medzi sebou: „Čo to má znamenať?“ Ale iní sa posmievali, hovoriac: „Muštom sa opili.“

Tu povstal Peter s jedenástimi a pozdvihnúc svoj hlas, takto prehovoril: „Mužovia Židia a všetci, ktorí bývate v Jeruzaleme, počujte moje slová a vedzte toto: Títo iste nie sú opilí, ako sa domnievate; veď je ešte len deväť hodín ráno. Ale toto je, čo povedal prorok Joel:

V posledné dni — hovorí Boh — vylejem svojho Ducha na všetkých ľudí a vaši synovia a vaše dcéry budú prorokovať.

Mužovia izraelskí, počujte tieto slová: Ježiša Nazaretského, mužua, ktorému Boh vydal svedectvo zázrakmi, divmi a znameniami, ktoré, ako sami viete, Boh činil skrze Neho medzi vami. Toho, ktorého predvídava múdrosť Božia vydala, ste vy zamordovali, tak, že ste Ho rukami zločincov dali pribiť na križ. Ale Boh Ho vzkriesil a zbavil bolesti smrti. Tohoto Ježiša vzkriesil Boh a my všetci sme svedkami toho.

Keď Ho pravica Božia povýšila a prijal od Otca zasľúbenie o Duchu Svätom, ktorého vylial, ako teraz vidíte a počujete.“

Ako to počuli, bodlo ich to v srdci, riekli Petrovi a ostatným apoštolom: „Čo robíš, mužovia, bratia?“

I odpovedal im Peter: „Kajajte sa! A nech sa každý z vás dá pokrstiť v meno Ježiša Krista na odpustenie hriechov. A prijmite dar Ducha Svätého. Lebo iste vám platí to zasľúbenie, aj vašim dieťkam a všetkým, ktorí sú ďaleko, ktorýchkoľvek povolá Pán, náš Boh.“

Potom ešte mnohými inými slovami vydával svedectvo a nampomínal ich, hovoriac: „Dajte sa zachrániť z tohto skazeného pokolenia!“

A tí, čo ochotne prijali jeho slová, dali sa pokrstiť. I pripojilo sa v ten deň okolo tritisíc duší.

Títo zotrúvali v apoštolskom učení a v spoločenstve, v lámaní chleba a na modlitbách. I prišla bázeň na všetky duše. Apoštolovia činili mnoho divov a zázrakov. A všetci veriaci boli pospolu, všetko mali spoločné, aj statky a majetky predávali a rozdeľovali všetkým, ako kto potreboval. Deň po dni zotrúvali jednodymyselne v chráme, lámali chlieb po domoch a prijímali pokrm s plesajúcim a úprimným srdcom, chválili Boha a boli obľúbení u všetkého ľudu. A Pán pridával na každý deň takých, ktorí boli zachránení.

III. článok Viery o b e c n e j k r e s t a n s k e j V e r í m v Ducha svätého, svätú cirkev všeobecnú, v spoločenstvo svätých, odpustenie hriechov, vzkriesenie tela z mŕtvych a v život večný. Amen.

To znamená: Verím, že ja zo svojho vlastného rozumu a zo svojej moci nemôžem veriť v Ježiša Krista, svojho Pána, a nemôžem k Nemu prísť, ale verím, že Duch Svätý mňa povolal skrze sväté evanjelium, osvietil svojimi darmi, posvätil a zachoval v pravej viere, tak, ako i celú cirkev kresťanskú tu na zemi povoláva, zhromažďuje, osvecuje, posväcuje a v Kristu Ježiši jedinou pravou, živou vierou zachováva.

A v tejto cirkvi mne i všetkým veriacim každého dňa všetky hriechy štedre odpúšťa a v deň súdny mňa i všetkých mŕtvych vzkriesi a dá večný život mne i všetkým v Kristu Pána veriacim.

To je iste verná pravda.

Vzkriesenie Pána Ježiša i zoslanie Ducha svätého stalo sa v nedeľu. Kresťania od začiatku nazývali nedeľu Deň Pánov. Tak na pamiatku vzkriesenia, zoslania Ducha Svätého a založenia prvého kresťanského zboru stala sa nedeľa sviatočným dňom namiesto starozákonnej soboty.

Ján 16, 13: Keď príde On, Duch pravdy, uvedie vás do všetkej pravdy.

Pieseň:

1. Veríme všickni v Boha jedného, Otce toho všemohoucího, Stvořiteľa nebe, země i všeho, Kterýž nám dáva dar Ducha svatého, Dar Ducha Svätého.
2. Veríme i v Krista, Syna Jeho, Jediného, Pána našeho. Jenž s nebe poslán, z panny se narodil Aby nás, hříšný lid svůj vysvobodil. Lid svůj vysvobodil.
5. Veríme všickni v Ducha Svätého, Utešitele milostného, Nebof bez Jeho k dobrému pomoci V člověku hříšném není žádná moci. Není žádná moci.

Zpěv. 204. Tran. 259.

126. Peter uzdravil chromého

Sk. ap. 3, 1–26.

V modlitebnu hodinu o tretej popoludní učení Peter a Ján vstupovali do chrámu. Práve vtedy priniesli muža, chromého od narodenia, ktorého každý deň kládli ku chrámovým dverám, aby si pýtal almužnu od tých, čo vchádzali do chrámu. A ten, keď videl Petra a Jána vstupovať do chrámu, prosil ich o almužnu.

Peter a Ján zahľadeli sa uprene na neho a riekli: „Pozri na nás!“ I podíval sa pozorne na nich, lebo sa úfal, že dostane niečo od nich. Tu riekol mu Peter: „Striebra, zlata nemám, ale čo mám, to ti dávam: v mene Ježiša Nazaretského vstaň a choď!“ A hneď zmocneli mu údy, postavil sa na nohy a vošiel s nimi do chrámu a velebil Boha. I poznali ľudia, že je to ten chromý, čo sedával pri chrámových dverách a prosil almužnu. A pojal všetkých údiv a úžas nad tým, čo sa s ním stalo.

Keďže sa ten uzdravený pridŕžoval Petra a Jána, všetok ľud sa zbehol k nim do siene Šalamúnovej a všetci boli prestrašení. Vtedy Peter prehovoril k ľudu: „Mužovia izraelskí, čo sa divíte tomuto? Preto hľadíte na nás, ako by sme svojou silou a zbožnosťou boli spôsobili, že chodí? Viera tohto človeka v Ježiša Krista, ktorého ste zamordovali, dala mu úplné zdravie pred tvárou všetkých vás. Ale teraz viem, bratia, že ste to z nevedomosti urobili, ako aj vaši poprední mužovia; Boh však takto splnil, čo predzvestoval ústami všetkých prorokov, totiž, že Jeho pomazaný bude trpieť. Preto kajajte a obráťte sa, aby vám boli zahladené

hriechy. Predovšetkým vám vzkriesil Boh svojho Služobníka a poslal Ho, aby vás požehnal tým, že vás všetkých odvráti od vašich nepravostí.

P o u č e n i e: Kázeň apoštola bola sprevádzaná skutkami lásky. Tým apoštolovia dokazovali, že podľa príkladu Pána Ježiša poslaním cirkvi na svete je konať skutky milosrdenstva a lásky.

127. Petra a Jána zlapali

Sk. ap. 4, 1–21.

Keď Peter a Ján hovorili ľudu, pristúpili k nim kňazi a veliteľ chrámovej stráže a saduceji, ktorí sa hnevali na nich, že učili ľud a zvestovali vzkriesenie z mŕtvych v Ježišovi. I položili ruky na nich a vsadili ich do väzenia do druhého dňa, keďže bol už večer.

Ale mnohí, ktorí počuli Petrovu reč, uverili; počet mužov vzrástol asi na päťtisíc.

Na druhý deň zhromaždili sa poprední mužovia a zákonníci v Jeruzaleme, veľkňazi Annás a Kaifás a všetci, ktorí boli z rodu veľkňazského. Petra a Jána postavili do prostriedku a vypytovali sa: „Akou mocou a v mene koho ste to učinili?“

Nato Peter, naplnený Duchom Svätým, odpovedal im: „Vocovia ľudu a starší! Keďže nás vyšetrujete dnes pre dobrý skutok na nemocnom človeku, ako bol uzdravený, vedzte teda vy všetci, aj všetok ľud izraelský, že tento človek stojí pred vami zdravý v mene Ježiša Krista Nazaretského, ktorého ste vy ukrižovali, ale Boh Ho vzkriesil z mŕtvych.“

Keď videli smelosť Petrovu a Jánovu a dozvedeli sa, že sú neučený a prostí ľudia, divili sa, lebo ich poznali, že boli s Ježišom. A keď videli stáť pri nich aj uzdraveného človeka, nevedeli, čo im namietaf. Kázali im teda vyjsť z rady. Potom sa radili medzi sebou: „Čo urobíme s týmito ľuďmi? Veď ľudia v Jeruzaleme vedia, že učinili zjavné znamenie, a ani my to nemôžeme poprieť. Pohrozme im však, aby nikomu viac nehovorili v tom mene.“ Predvolali si ich teda a prikázali im, aby nikdy viac ani nehovorili, ani neučili v mene Ježišovom.

Ale Peter a Ján odpovedal: „Súďte, či je spravodlivé pred Bohom poslúchať viac vás, ako Boha? Lebo my nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.“

Nato im pohrozili a prepustili ich, lebo nenašli spôsob, ako ich potrestať, a najmä kvôli ľudu, pretože všetci velebili Boha za to,

čo sa stalo. Človeku, ktorého tak zázračne uzdravili, bolo vyše štyridsať rokov.

Pieseň:

Byť Boha s námi nebylo, Rciž Izraeli nyní.

Byť Boha s námi nebylo, Byli bychom potřimi

Mý, jenž jsme stádečko malé, Jemuž množství ve zlém stále

Hned ze všech stran odpirá.

Zpěv. 307. Tran. 433.

128. Bratské spoločenstvo veriacich

Sk. ap. 4, 32–37.

Množstvo veriacich v Ježiša Krista bolo jedno srdce a jedna duša. Nikto z toho, čo mal, nepokladal za svoje, ale všetko im bolo spoločné. Apoštolovia však veľmi mocne vydávali svedectvo o vzkriesení Pána Ježiša a veľká milosť spočinula na nich na všetkých; medzi nimi totiž nikto nebol núdzny, lebo všetci, ktorí mali polia alebo domy, predávali ich a čo utržili, prinášali, skladali apoštolom k nohám a každému nadelili, kolko potreboval.

P o u č e n i e: Ježišovo učenie od samého počiatku cirkvi kresťanov viedlo k tomu, aby si navzájom a všetkým, ktorí pomoc potrebujú, v láske pomáhali. To je pre nás stále živý príklad.

129. Ananiáš a Zafira

Sk. ap. 5, 1–11.

Nejaký muž však, menom Ananiáš, s manželkou Zafirou, predal majetok a s vedomím manželky odložil si z utrženej ceny a len čiastku priniesol a položil apoštolom k nohám. I riekol mu Peter: „Ananiáš, prečo ti satan opanoval srdce, že si luhal Duchu Svätému a odložil si z utrženej ceny za pole? Či by nebolo zostalo tebe, keby si ho nebol predal? A keď si ho predal, či nebolo tvoje? Ako ti len prišlo na um niečo takého? Nie ľudom si luhal, ale Bohu!“

Len čo Ananiáš počul tieto slová, padol a vypustil dušu. A prišla veľká bázeň na všetkých, ktorí počuli o tom. I vstali mladší z nich, vzali ho, vyniesli a pochovali.

Así o tri hodiny nato prišla jeho manželka, ktorá nevedela, čo sa bolo stalo. I riekol jej Peter: „Povedz mi, či ste za toľko predali pole?“ Prisvedčila: „Áno, za toľko!“

Peter jej riekol: „Prečo ste sa zhovorili, že budete pokúšať Ducha Pánovho? Ajhľa, nohy tých, čo ti pochovali manžela, sú predo dvermi; vynesú aj teba!“

Hneď nato padla mu k nohám a zomrela. Keď mládenci vošli, našli ju mŕtvu; vyniesli ju a pochovali k manželovi. Ale na celý cirkevný zbor a na všetkých, čo počuli o tom, prišla veľká bázeň.

P o u č e n i e: Pán Boh nechce, aby sme predstierali pobožnosť a zároveň ľuhali.

Prísł. 12, 22: Ohavnosťi jsou Hospodinu rtové lživí, ale ten, jenž činí pravdu, líbí se Jemu.

Pieseň:

Pravda jest nebeská Dcera, ta duši naši,

Jako hvězda v noci, Světlo jasné donáší,

Kará, učí, těší Všecko napravuje,

Nech se jak svět svět hněvá, Bludy vyvracuje.

(Nápev: Nuž Bohu děkujeme.)

Zpěv. 554.

150. Apoštolovia pred židovskou radou, Gamaliel

Sk. ap. 5, 12—42.

Rukami apoštolov diali sa medzi ľuďom znamenania a záznaky. Čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich v Pána, mnoho mužov a žien. Nemocných vynášali na ulice a ukladali ich na lôžka a na nosidlá tak, aby, keď Peter pôjde tade, čo aj len jeho tieň padol na niektorého z nich. Aj z miest okolo Jeruzalema prichádzali v zástupoch, prinášali svojich nemocných a trápených nečistými duchmi a všetci boli uzdravení.

Tu povstal veľkňaz a všetci, ktorí boli s ním (saduceji), položili ruky na apoštolov a vsadili ich do obecného väzenia. Ale anjel Pánov ich v noci z väzenia vyviedol. Ráno sa zišla židovská rada a kázala apoštolov z väzenia predviesť. Keď drábi prišli, apoštolov vo väzení nenašli. Drábi sa vrátili a oznámili: „Našli sme väzenie bedlive zatvorené, aj strážnych stáť pri dverách, ale keď sme otvorili, nenašli sme dnu nikoho.“

Keď veliteľ stráže a starší počuli túto správu, prišli do veľkých rozpakov. Vtom ktosi prišiel a oznámil: „Mužovia, ktorých ste vsadili do väzenia, stoja v chráme a učia ľud.“ Veliteľ ihneď odišiel s drábmami a priviedol apoštolov.

Veľkňaz hovoril apoštolom: „Prísne sme vám zakázali učiť

v tomto mene. A hľa, celý Jeruzalem ste naplnili svojim učením a chcete uvaliť na nás krv toho človeka.“

Ale Peter a apoštolovia odpovedali: „Viac treba poslúchať Boha, ako ľudí! Boh našich otcov vzkriesil Ježiša, ktorého ste vy zamordovali, keď ste Ho poviesli na drevo. Toho Boh povýšil svojou pravcou za Vodcu a Spasiteľa, aby dal Izraelovi pokánie a odpustenie hriechov. A svedkami toho sme my a Duch Svätý, ktorého dal Boh tým, čo Ho poslúchajú.“

Ako to počuli, zúrili a chceli ich zabíť.

Ale jeden z farizejov, menom Gamaliel, učiteľ zákona, ktorého si všetok ľud vážil, povstal v rade a kázal vyviesť na chvilu apoštolov. Potom hovoril: „Mužovia izraelskí, dobre si rozvažte, čo urobíť s týmito ľuďmi. Lebo pred neďávnym povstal Teudas, ktorý sa vydával za nejakého veľkého a pripojilo sa k nemu asi štyristo mužov. Ale zabili ho a všetci, ktorí ho poslúchali, sa rozprchli a vyšli navnivoč. Po ňom, v dňoch popisu, povstal Judáš Galilejský a strhol za sebou ľud; aj on zahynul a všetci, ktorí ho poslúchali, boli rozprášení. Preto vám hovorím teraz: Dajte pokoj týmto ľuďom a nechajte ich. Lebo ak je z ľudu táto rada alebo toto dieło, rozpadne sa. Ak je však z Boha, nebudete ich môcť zahubiť. Aby sa nedokázalo, že bojujete aj proti Bohu!“

A poslúchlí ho. Predvolali si apoštolov, dali ich zbičovať, prikázali im nehovoriť v mene Ježišovom a prepustili ich.

Odišli teda z rady a radovali sa, že ich uznali za hodných znášať potupu pre toto meno. Ale neprestali deň po deň učiť v chráme a po domoch a zvestovať evanjelium Ježiša Krista.

P o u č e n i e: Jána Husa upálili za vernosť pravde Kristovej. Ján Hus na biblickom základe učil: „Verný kresťan, hľadaj pravdu, čuj pravdu, uč sa pravde, miluj pravdu, vrav pravdu, drž sa pravdy, bráň pravdu až do smrti, lebo pravda ňa vyslobodí od hriechu, od smrti duše a konečne od smrti večnej!“

Dr. Martin Luther na sneme vo Wormsi (1521), keď ho žiadali, aby odvolal svoje učenie, takto odpovedal: „Chcem byť presvedčený z Písma svätého alebo jasnými dôkazmi, lebo neverím ani pápežovi, ani koncilom, keďže je zjavné, že sa často mylili a si protirečili. Inak nemôžem ani nechcem nič odvolať, lebo je neisté a nebezpečné konať proti svedomiu. Tu stojím, inak nemôžem, Boh mi pomáha!“

Ján 16, 6: Ježiš povedal: Ja som cesta i pravda i život.

Pieseň:

Hrad přepevný jest Pán Bůh náš, Zbroj výborná i síla;

On nás chrání, když satanáš Proti nám své vysílá;

Ten starý nepřítel Zkazit by nás chtěl;
Moc a mnohá lest Hrozná zbroj jeho jest,
Nemá v světě rovného. Zpév. 314. Tran. 445.

131. Diakon Štefan

Sk. ap. 6, 7.

V tie dni, keď pribúdalo učeníkov, niektorí veriaci reptali, že sa zanebávajú ich vdovy pri každodennom obsluhovaní. Preto na spoločnom zhromaždení vyvolili sedem diakonov, ktorí sa starali o vdovy, siroty a nemocných. Medzi nimi bol aj Štefan, muž plný viery a Ducha Svätého.

Štefan, plný viery, milosti a moci, činil veľké znamenania a zázraky medzi ľuďmi. Preto povstali učení Židia a hádali sa so Štefanom, ale nevládali odolať múdrosti a Duchu, ktorým hovoril. Preto nastrojili mužov, ktorí žalovali: „Počuli sme ho hovoriť rúhavé slová proti Mojžišovi a proti Bohu.“ A pobúrili ľud, aj starších a zákonníkov, oborili sa naňho, chytili ho a viedli do rady. Tu postavili falošných svedkov, ktorí svedčili: „Tento človek neprestáva hovoriť rúhavé slová proti tomuto svätému miestu a proti zákonu. Lebo počuli sme ho hovoriť, že Nazaretský Ježiš zborí toto miesto a zmení poriadky, ktoré nám dal Mojžiš.“

I spýtal sa ho veľkňaz: „Či je tomu tak?“

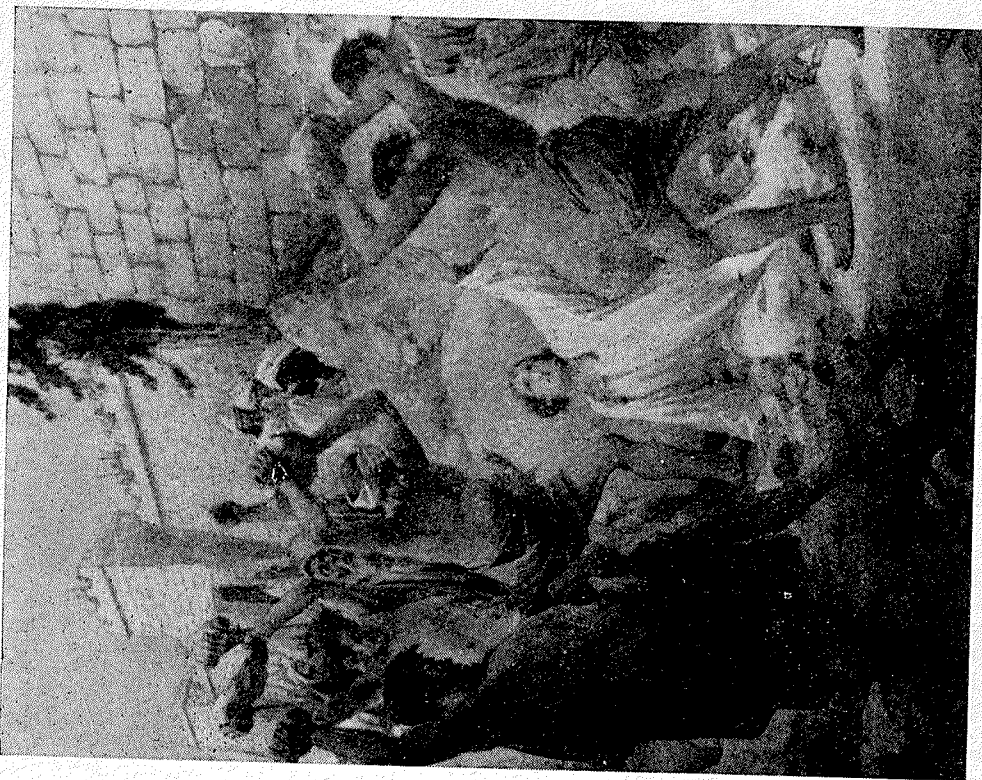
Štefan na základe pravdy písem Starej zmluvy židovskej rade dokázal, že Ježiš Nazaretský je Bohom zaslúbený Mesiáš, ktorý prišiel, aby svet poznal Boha a aby svet vykúpil. Svoju reč skončil slovami: „Vy tvrdošíjní, vy sa vždy protivíte Duchu Svätému; ako vaši otcovia, tak aj vy. Ktorého z prorokov neprenasledovali vaši otcovia? Pomordovali tých, čo predzvestovali príchod toho Spravodlivého; a Jeho zradcami a vráždami ste teraz vy, ktorí ste prijali zákon, ale ste ho nezachovávali.“

Keď to počuli, zúrili v srdci a škripali zubami na neho. Ale on, plný Ducha svätého, vzhliadol k nebesám, videl slávu Božiu a Ježiša stáť na pravici Božej, i riekol: „Ajhľa, vidím nebesá otvorené a Syna človeka stáť na pravici Božej.“

Oni však skríkli mohutným hlasom a jednomyseľne oborili sa na neho, výhnali ho z mesta a kameňovali.

Svedkovia poskladali si šaty k nohám mládenca, menom Saula.

A kameňovali Štefana, ktorý sa modlil: „Pane Ježiši, prijmi môjho ducha!“ Potom pokľakol a zvolal silným hlasom: „Pane,

nepočítaj im tento hriech!“ A len čo dopovedal, usnul. Štefana však pochovali nábožní mužovia a veľmi plakali nad ním.

Poučenie: Štefan bol svedkom svojho Pána. Zostal verný pravde, ktorú poznal a dal za ňu aj svoj život. Krásne je, že pred smrťou v Duchu Pána Ježiša odpustil svojim vrahom.

Jak. 1, 27: Čisté a nepoškvrnené náboženstvo pred Bohom a Otcom je: navštevovať sirotu a vdovu v ich ťiesni a zachovávať sa nepoškvrneným od sveta.

Pieseň:

Co Bůh čimí, vše dobré jest, Svatá jest vůle Jeho,
Co mi naloží, chci rád nést, Neb silně věřím v Něho,
Že On mne sám, Jak dobrý Pán,
Vytrhne z všeho zlého: Já se spouštím na Něho.

Zpěv. 581. Tran. 556.

132. Prenasledovanie krestanov v Jeruzaleme

Filipovo účinkovanie

Sk. ap. 8, 1—13.

Po ukameňovaní Štefana začali kresťanský zbor v Jeruzaleme ukrutne prenasledovať, takže sa všetci, okrem apoštolov, rozprchli po krajinách Judska a Samárie.

Obzvlášť Saul nivočil cirkev, chodil po domoch, lapal mužov a ženy a vrhal ich do väzenia.

Apoštol Filip zašiel do samarského mesta a zvestoval tam Krista. Zástupy jednoducho poslúchali, čo Filip hovoril, najmä keď počuli a videli divy, ktoré činil. Lebo z mnohých posadlých vychádzali nečistí duchovia, mnohí porazení a chromí boli uzdravení.

Nejaký muž, menom Šimon, robil predtým čary v tom meste a naplňoval úžasom samarský ľud. Všetci hovorili: „Tento muž je tá veľká moc Božia.“ Ale keď uverili Filipovi, ktorý im kázal o kráľovstve Božom a o mene Pána Ježiša Krista, dali sa pokrstiť, mužovia i ženy. Aj sám Šimon uveril, dal sa pokrstiť, pridržal sa Filipa a žasol, keď videl veľké divy a zázraky, ktoré sa diali.

133. Petrovo účinkovanie v Samarii

Sk. ap. 8, 14—25.

Keď apoštolovia v Jeruzaleme počuli, že Samária prijala slovo Božie, poslali k nim Petra a Jána.

Keď kuzelník Šimon videl, že sa Duch Svätý udeľuje sklada-ním rúk apoštolov, priniesol im peniaze a prosil: „Dajte aj mne takú moc, aby každý prijal Ducha Svätého, na koho položím ruky.“

Odpovedal mu Peter: „Nech zahynie tvoje striebro aj s tebou, pretože si sa nazdral, že si za peniaze nadobudneš dar Boží. Nemáš podielu ani účasti na ňom, lebo tvoje srdce nie je úprimné pred Bohom. Preto sa kajaj z tejto svojej prevrátenosti a pros Pána, či by ti azda neodpustil úmysel Tvojho srdca.“

Odpovedal Šimon: „Modlite sa za mňa k Pánovi, aby ma nestihlo nič z toho, čo ste povedali.“

Poučenie: Moc Ducha Svätého nemožno získať za peniaze. Za hodnoty spásy sa neplatí. Spasenie sa prijíma vierou.

134. Filip pokrstí kráľovského dvorana

Sk. ap. 8, 26—40.

Anjel Pánov hovoril Filipovi: „Vstaň a choď na cestu, čo vedie z Jeruzalema do Gazy!“

I vstal a šiel. A hľa, muž z Etiópie, dvoran etiópskej kráľovnej Kandáces, správca celého jej pokladu, ktorý bol prišiel do Jeruzalema, aby vyzval Boha, vracal sa domov. Sedel na svojom voze a čítal proroka Izaiáša. I povedal Duch Filipovi: „Pristúp a pripoj sa k vozu!“

Keď Filip počul, ako dvoran číta proroka Izaiáša, spýtal sa: „Či aj rozumieš, čo čítaš?“

Odpovedal mu dvoran: „Akože by som rozumel, ak mi len sadol k nemu. Stať Pisma, ktorú čítal, bola:“

Viedli Ho ako ovcu na zabitie,
a ako baránok mlčí pred tým, kto ho strihá;
tak neotvoril úst.

Ohlásil sa kráľovský dvoran: „O kom, prosím ťa, hovorí pro-rok? Sám o sebe a či o niekom inom?“

Vtedy mu Filip zvestoval Ježiša.

Cestou prišli k akejsi vode i prehovoril dvoran: „Ajhľa voda. Co mi prekáža dať sa pokrstiť?“

Filip mu riekol: „Ak veríš z celého srdca, môže sa stať.“

Odpovedal dvoran: „Verím, že Ježiš Kristus je Syn Boží.“

Nato Filip kázal zastaviť, obaja zostúpili do vody i pokrstili ho.

Poučenie: Evanjelium Kristovo je pre všetky národy. Kto verí v Krista a pokrstí sa, má nádej večného života.

Etiópia je krajina v severovýchodnej Afrike.

Gal. 3, 28: Není ani Žid, ani Grék, není otrok ani slobodný, není ani muž ani žena, lebo všetci jedno ste v Kristu Ježiši.

Pieseň:

Slunce spravdlnosti, Můj Pane Ježíši,
Osvět mne svou milostí V tento čas nyníjší;
Tys ta hvězda jitřní, Zaskvěj se v srdci mém,
Dej potěšení vnitřní v Duchu dobrotivém.
Zpěv. 747. Tran. 693.

135. Peter a Kornélius

Sk. ap. 10, 1-44.

V Cezarei žil Kornélius, stotník italského prápóra, muž nábožný a bohabojný s celým svojím domom. Dával ľudu štedré almužny a ustavične sa modlieval k Bohu. Božím pôsobením sa dozvedel, že v neďalekom meste Jope je apoštol Peter. Poslal teda dvoch služobníkov a zbožného vojaka, aby pozvali Petra do Korneliovhov domov v Cezarei.

V čase, keď poslovia dochádzali do Jope, Peter mal videnie: Videl z otvoreného neba zostupovať nádobu a v nej všetky možné štvornohé zvieratá, zemeplazy a nebeské vtáčtvo a zároveň počul hlas: „Vstaň, Peter, pi a jedz!“ Peter odpovedal: „Nie, Pane, nikdy som nejedol nič poškvrneného a nečistého!“ Aj druhý raz zaznel k nemu hlas: „Čo Boh očistil, to ty nemaj za poškvrnené.“ Tak sa to opakovalo tri razy. Nádoba potom zmizla. Keď Peter bol v rozpakoch, čo znamenalo videnie, práve došli Korneliovi poslovia a oznámili, že ich stotník poslal, aby pozvali Petra do Cezarei.

Peter ich pohostil a vybral sa do Korneliovhov domov. Keď Peter vchádzal, vyšiel mu Kornélius naproti, padol mu k nohám a vyzýval ho. Peter ho zodvihol a riekol: „Vstaň, veď aj ja som len človek.“ Keď vošiel dnu a našiel tam mnohých zhromaždených, riekol im: „Vy viete, že Židovi nie je dovolené pripojiť sa alebo pristúpiť k pohanovi. Ale mne Boh oznámil, aby som nikoho nepokladal za poškvrneného alebo nečistého. Preto prišiel som bez odporu. Teraz sa spytujem, načo ste ma volali?“

Kornélius mu vyrozprával, ako Boh vyslyšal jeho modlitbu a ako dostal pokytn, aby si povolal Petra. Od Petra čaká, že mu vyrozpráva, čo mu prikázal Pán.

Peter hovoril: „Teraz poznávam, že Boh nie je prijímačom osôb, ale že Mu je prijemný, kto v ktoromkoľvek národe sa Ho bojí a koná spravodlivo. Vy viete, čo sa stalo v poslednej dobe, že Boh poslal Ježiša Nazaretského, aby zvestoval pokoj a uzdravenie nemocných. My, apoštolovia, sme svedkami všetkého, čo činí Ježiš v Judskej krajine a v Jeruzaleme, aj ako Ho zamordovali.

Toho Boh vzkriesil v tretí deň. A my sme s Ním jedli a pili po Jeho zmŕtvychvstaní. Nám prikázal zvestovať ľudu a svedčiť, že On je ten Bohom ustanovený sudca živých a mŕtvych. O ňom svedčia všetci proroci, že pre Jeho meno dosiahne odpustenie hriechov každý, kto verí v Neho.“

Zhromaždení, ktorí počúvali Petra, uverili a Boh vylial na nich dar Ducha Svätého.

Vtedy povedal Peter: „Či môže niekto zabrániť pokrstit vodou tých, čo prijali Ducha Svätého tak, ako aj my?“

Poučenie: Kornélius bol pohan, ale v židovskom prostredí poznal Boží zákon a veril v Hospodina. Mnohí Židia, ktorí uverili v Pána Ježiša a dali sa pokrstiť, mylne sa domnievali, že kresťanom sa môže stať len Žid. Pán Ježiš príkladmi dokázal, že je Spasiteľom všetkého ľudstva, keď pomohol žene kanaánskej, stotníkovi v Kafarnaume a slovo Božie zvestoval žene Samaritánke. Peter tiež váhal, či má vojsť k pohanom, ale Boží hlas „Čo Boh očistil, to ty nemaj za nečisté!“ ho upevnil v presvedčení, že evangelium sa má zvestovať všetkým ľuďom, bez ohľadu na ich narodnú a rasovú príslušnosť.

Apoštol Peter odmietol poctu, ktorú mu vzdával Kornélius. Apoštolovia sa nepokladali za svätých. Božská pocta patrí len Bohu a Ježišovi Kristu.

Mat. 4, 10: Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť!

Pieseň:

S Bohem já chci začítí, Jemuž buď chvála, čest,
Když musela odjíti Noc, a hle, již den jest,
Přestaň, srdce, spáti, Považ Boží milosti
A stroj se dnes s plností Vše dobré konati.
Zpěv. 746. Tran. 703.

136. Obrátenie Saula

Sk. ap. 9, 1-9.

Saul ešte vždy zúrili proti učeníkom Pánovým, dychtiac po ich vyvraždení. Išiel teda ku veľkňazovi a vyzýadal si od neho listy na synagógy v Damasku, aby prívržencov toho učenia poviazaných priviedol do Jeruzalema, mužov aj ženy.

Ako išiel a blížil sa k Damasku, ožiarilo ho zrazu svetlo z neba. Padol na zem a počul hlas, ktorý mu vravel: „Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ?“

On riekol: „Kto si, Pane?“

Odповedel mu: „Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ.“

Trasúc sa a diviác spytoval sa Saul: „Čo chceš, Pane, aby som činil?“

Pán odpovedal: „Vstaň a choď do mesta a povedia ti, čo máš robiť.“

Mužovia, ktorí šli s ním, stáli ako ochromení, lebo počuli síce hlas, ale nevideli nikoho. Vstal teda Saul, ale keď otvoril oči, nič nevidel. I pojali ho za ruky a zaviedli do Damasku. Za tri dni nevidel, nejedol ani nepil.

137. Saul a Ananiáš

Sk. ap. 9, 10–19.

V Damasku bol učeník menom Ananiáš. Tomu povedal Pán vo vídení: „Ananiáš, vstaň, choď do ulice, ktorá sa menuje Rovná a vyhľadaj v dome Júdovom Saula, prímením Tarzenského; lebo, hľa, modlí sa.“

Ananiáš odpovedal: „Pane, od mnohých som počul o tom mužovi, koľko zlého narobil Tvojim veriacim v Jeruzaleme. Aj tu má moc od veľkňazov, aby poviazal všetkých, ktorí vyzývajú Tvoje meno.“

Riekol mu Pán: „Len choď, lebo on mi je vyvolenou nádobou, aby niesol moje meno pred pohanom, aj pred kráľov a pred synov izraelských. Lebo ja mu ukážem, koľko má trpieť pre moje meno.“

Očidišiel teda Ananiáš, vošiel do toho domu, položil ruky na neho a riekol mu: „Brat Saul, Pán Ježiš, ktorý sa ti ukázal na ceste, po ktorej si prišiel, poslal ma, aby si zase videl a bol naplnený Duchom Svätým.“ A spadli mu z očí ako lupiny, zase videl, vstal a dal sa pokrstiť. Potom prijal pokrm a zmocnel.

138. Prvé vystúpenie Saulovo

Sk. ap. 9, 19–30.

Niekoľko dní zostal Saul s učeníkmi, ktorí boli v Damasku a hneď zvestoval v synagógach Ježiša, že On je Syn Boží. Všetci, ktorí ho počuli, užasli, hovoriac: „Či je toto nie ten, čo v Jeruzaleme hubil všetkých vyznavačov toho mena a aj sem na to prišiel, aby ich poviazaných odviedol ku veľkňazom?“

Ale Saul vystupoval tým neohrozenejšie a Židov, ktorí bývali v Damasku, uvádzal v úžas, dokazujúc, že Ježiš je Kristus.

Keď prešlo hodne dní, Židia sa dohodli, že ho zabijú. Saul však zvedel o ich úklade. Aj brány strážili vo dne – v noci, aby ho zabili. Ale učeníci vzali ho v noci a spustili v koši dolu hradbami.

Keď prišiel do Jeruzalema, pokúsil sa pripojiť k učeníkom, ale všetci sa ho báli, lebo neverili, že je učeník. Ujal sa ho však Barnabáš, uviedol k apoštolom a rozprával im o Saulovom obrátení, i o tom, ako neohrozene kázal v Damasku v mene Ježišovom. A prebýval s nimi v Jeruzaleme, kázal neohrozene v mene Pánovom, rozprával a hádal sa aj s Helenistami (Grékmi). Oni strojili sa ho zabiť. Bratia však odviedli Pavla do Cezarei a poslali do Tarzu.

P o u č e n i e: Saul – Pavel bol od počiatku pod Božou ochranou, takže vykonal veľké Božie dielo.

1. Kor. 15, 10: Z milosti Božej som, čo som, a Jeho milosť nebola pri mne daromná.